

OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W ŚLĄSKIM BANKU SPÓŁDZIELCZYM „SILESIA” W KATOWICACH

1. W Śląskim Banku Spółdzielczym „Silesia” w Katowicach funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust.1 ustawy – Prawo bankowe, jest zapewnienie:
 - 1) skuteczność i efektywność działania Banku;
 - 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej;
 - 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Odpowiedzialność Organów zarządzających i nadzorujących System Kontroli Wewnętrznej

1. Zarząd Banku:

- 1) Zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej uwzględniając:
 - a) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku,
 - b) zasoby, jakimi dysponuje Bank,
 - c) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie procesów, w tym w szczególności procesów istotnych,
 - d) ocenę adekwatności i skuteczności pierwszej i drugiej linii obrony.
- 2) Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
- 3) Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką Wewnętrznej Kontroli Instytucjonalnej, Komórką do spraw zgodności, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
- 4) W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
- 5) W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:

- a) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - b) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
- 6) Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia powyższych zadań.

2. Rada Nadzorcza

- 1) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
- 2) W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej.
- 3) Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, uwzględniając informacje:
 - a) wyniki kontroli, przeglądów realizowanych przez komórki wewnętrzne Banku;
 - b) wyniki audytów realizowanych przez System Ochrony,
 - c) ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta,
 - d) ocenę BION.

3. Komitet Audytu

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu powołany przez Radę Nadzorczą Banku, do zadań którego należy m.in.:

- 1. Monitorowanie:
 - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.
- 2. Kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie.
- 3. Informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania.
- 4. Dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku.

Funkcja kontroli

- 1. Na funkcję kontroli składają się:

- a) mechanizmy kontrolne,
 - b) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - c) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank dokonuje powiązania procesów uznanych za istotne z celami i przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne tym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności poprzez:
- a) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi, systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
 - b) opis w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w ust. 2 z procesami istotnymi oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych

Schemat organizacji, umiejscowienie oraz zakres zadań trzech linii obrony

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w sposób zapewniający funkcjonowanie trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomów:
- a) Poziom I – to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej w Banku.
 - b) Poziom II - Komórka Wewnętrznej Kontroli Instytucjonalnej, pełniącą rolę koordynująco-kontrolną oraz Komórkę ds. zgodności (Compliance) - mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
 - c) Poziom III - audyt wewnętrzny – wykonywany przez System Ochrony Zrzeszenia, w ramach Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku.
2. Pierwsza linia obrony:
- a) celem kontroli realizowanej na I poziomie jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także, bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
 - b) kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.
3. Druga linia obrony:
- a) działalność Komórki Wewnętrznej Kontroli Instytucjonalnej – przeprowadzającej kontrole zgodnie z zakresem określonym w planie Komórki oraz niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;

- b) działalność Komórki do spraw zgodności (Compliance) – obejmująca stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, mechanizmów kontrolnych, a także bieżące monitorowanie stosowania mechanizmów kontrolnych związanych z compliance oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- c) działanie pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, zajmujących się zarządzaniem ryzykiem – obejmuje stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz bieżące monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów, niezależne od zarządzania ryzykiem, z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.

Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja lub testowanie poziome na drugim poziomie).

4. Trzecia (3) linia obrony:

- a) funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Banku.
- b) audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność tego systemu.

ZARZĄD

Śląskiego Banku Spółdzielczego

„Silesia” w Katowicach